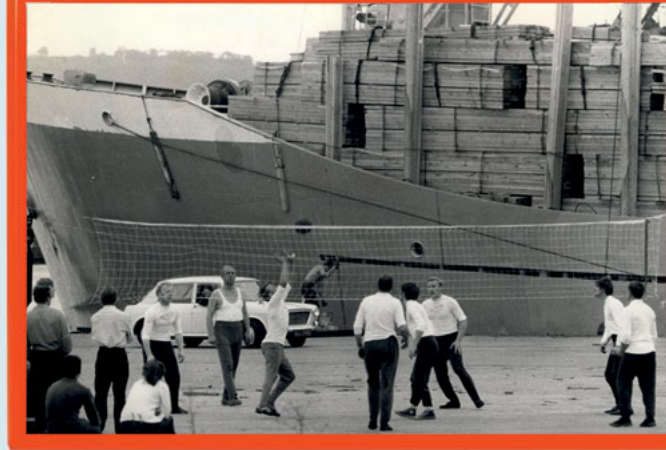

Sıçra, Vur! VOLEYBOL

Voleybol, çoğumuzun severek oynadığı, dünyanın en popüler oyunlarından biridir. İster okulda ister evimizin bahçesinde ister plajda, kısacası uygun bulduğumuz her ortamda arkadaşlarımızla birlikte heyecanla oynadığımız voleybol tam anlamıyla bir takım oyunudur. Oyuncular yeteneklerini ve gayretlerini gösterirken birçok estetik hareket de sergilerler.

Voleybol, iki direk arasına gerilmiş bir filenin iki tarafında yer alan iki grup arasında elle oynanan bir oyundur. İlk olarak 19. yüzyılda ABD’de genç bir beden eğitimi öğretmeni olan William Morgan tarafından düşünülmüştür. Morgan, aynı iş ortamında çalıştığı insanların eğlenceli zaman geçirmelerini sağlamak, aynı zamanda da onları fazla yormadan hareketli bir spora yönlendirmek istiyordu.

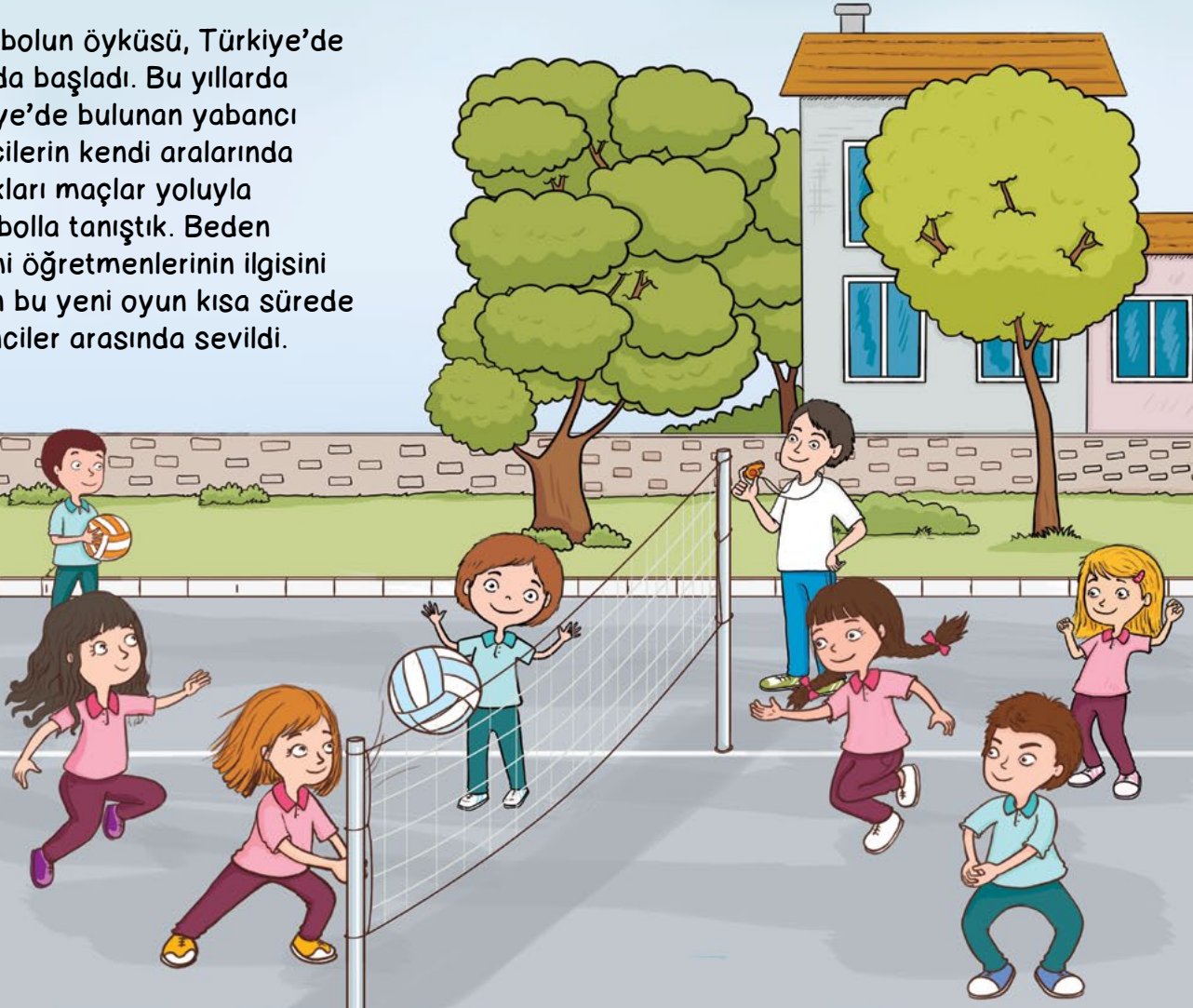

Türkiye’deki yabancı gemiciler kendi aralarında bir voleybol maçı yapıyorlar.

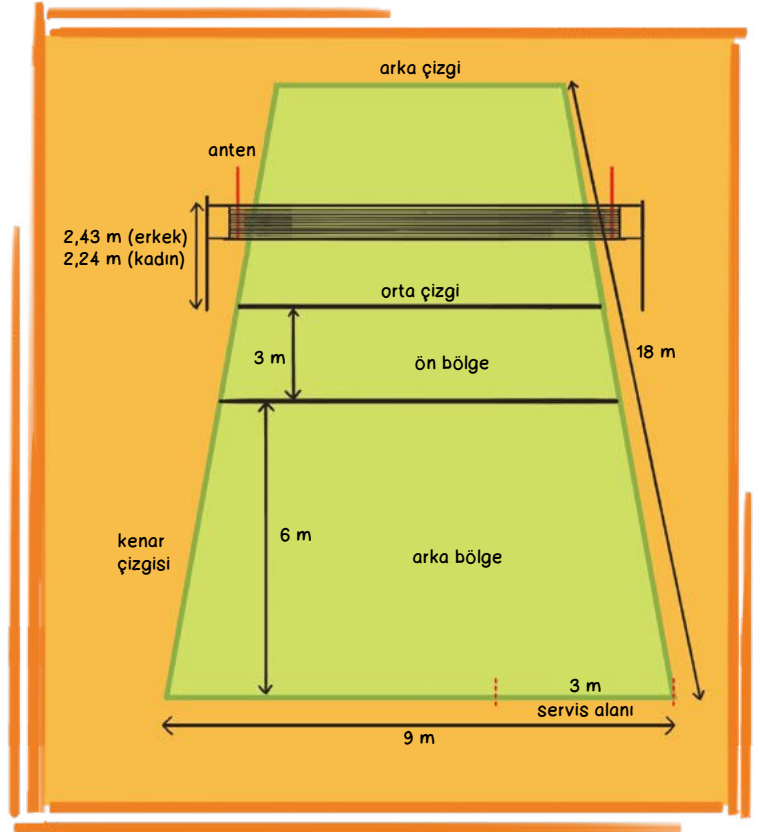
Voleybolun öyküsü, Türkiye’de 1919’da başladı. Bu yıllarda Türkiye’de bulunan yabancı gemicilerin kendi aralarında yaptıkları maçlar yoluyla voleybolla tanıştık. Beden eğitimi öğretmenlerinin ilgisini çeken bu yeni oyun kısa sürede öğrenciler arasında sevildi.

Voleybol İngilizceden dilimize geçen bir sözcüktür. “Volley” yani havadan gelen topa yere düşürmeden vurmak ile “ball” yani top anlamlarına gelen iki sözcüğün birleştirilmesinden türetilmiştir.

İlk başlarda saha büyüklüğü ve oyuncu sayısı kesin değildi. Bir araya gelen insanlar iki gruba ayrılarak istedikleri gibi oynuyorlardı. Oyunun adı önceleri “Mintonette” idi. Oyuna duyulan ilgi gittikçe artınca kurallar belirlenmeye başlandı. Sonra oyunun adı voleybol olarak değiştirildi. Zamanla oyun dünyanın birçok ülkesinde bilinir ve oynanır oldu.

Oyun sahası 18 metre uzunluğunda, 9 metre genişliğindedir. Sahanın etrafı her yönden en az 3 metre genişliğinde serbest bir alanla çevrilmiştir. Dikdörtgen şeklinde olan sahayı tam ortadan, iki direk arasına gerilmiş bir file ayırır. Bu filenin yüksekliği erkeklerde 2,43 metre, kadınlarda 2,24 metredir. Filenin her iki tarafında kalan dokuzar metrelik bölgeler, takımların yarı sahasıdır. Her takımın yarı sahası, fileden 3 metre uzakta bir çizgiyle ayrılır. Üç oyuncu bu çizginin önünde, diğer üç oyuncu ise rakip takımdan gelecek topları karşılamak için çizginin gerisinde durur. Çizginin önü hücum, gerisi savunma alanıdır.

Voleybolda sahanın yüzeyi çok önemlidir. Resmi maçlarda oyuncuların sakatlanmalarına ve yaralanmalarına yol açabilecek herhangi bir cisim saha yüzeyinde bulunmamalı ve sahanın yüzeyi düz olmalıdır.

Voleybolda bir takım en fazla on iki oyuncudan oluşur, bunların altısı yedektir. Her sette takıma altı oyuncusunu değiştirme hakkı verilir. Aynı anda birden fazla oyuncu değiştirilebilir. Libero oyuncusu takımın savunma oyuncusudur. Bu oyuncunun formasının rengi takım

arkadaşlarınıninkinden farklıdır. Libero istediği zaman savunmadaki herhangi bir oyuncuyla yer değiştirebilir ya da savunmadaki başka birinin yerine oyuna girebilir. Bu oyuncu ileriye çıkarak smaç ve benzeri hücum vuruşları yapamaz, servis atamaz ve blok yapamaz.

Manşet vuruşu yapan bir oyuncu

Libero dışında sahadaki diğer oyuncular, hücum vuruşları yapan smaçör, bunlara top dağıtan pasör, pasör servis atmaya gittiğinde öne gelen pasör çaprazı ve yine hücum vuruşları yapan orta oyuncudur.

Oyun servis vuruşu ile başlıyor.

Oyunun amacı, topu filenin üzerinden geçirerek rakip takımın yarı sahasına düşürmektir. Oyun servis atışıyla başlar. Servis atan oyuncu, topu filenin üzerinden rakip takımın yarı sahasına gönderir. Atılan servise, elleri havaya kaldırıp filenin üzerinde müdahale etmek yani blok yapmak yasaktır. Rakibinin yarı sahasına topu düşüren takım sayı kazanır. Sayı kazanan takımın oyuncuları sahada saat yönünde yer değiştirir.

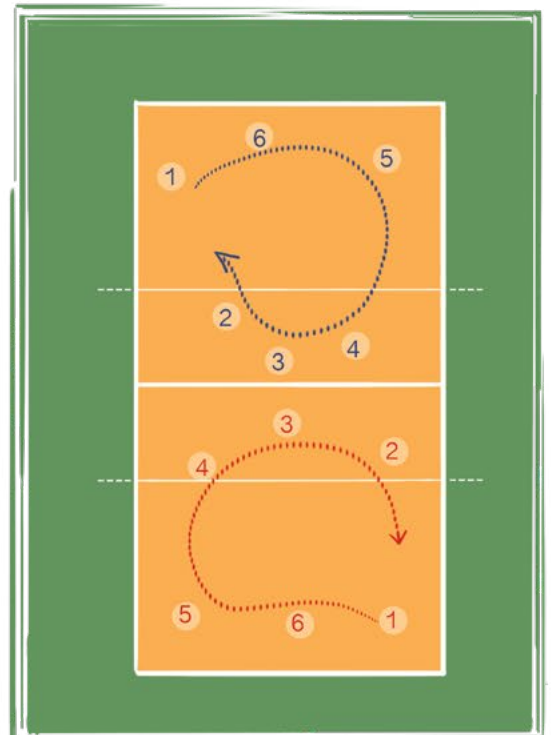

Bir takımın topa ardı ardına en fazla üç kez vurma hakkı vardır. Üçüncü kez vurulduğunda topun karşı tarafa gönderilmesi gerekir. Bir oyuncu, üst üste iki defa topa vuramaz, rakip sahaya basamaz ve topu tutamaz.

Oyun en fazla beş set oynanır. Bir takım en az iki sayı farkla 25'e ulaştığında bir seti kazanmış olur. Skor 24-25 olursa iki sayı fark oluşana kadar set devam eder. Üç set kazanan takım, maçı kazanmış olur ve oyun sona erer. Setlerde 2-2'lik eşitlik olursa, en az iki sayı fark oluşması şartıyla on beş sayı üzerinden beşinci set oynanır.

Oyuncuların saat yönündeki yer değişimleri

Voleybol topunun çevresi 65-67 santimetre, ağırlığı 260-280 gramdır.

Bir takım hangi durumlarda sayı alır?

- ✓ Top rakip takımın yarı sahasında yere düştüğünde,
- ✓ Rakip takım bir hata yaptığında,
- ✓ Rakip takım bir uyarıyla cezalandırıldığında.

Bir sette her takımın 30 saniyelik iki mola hakkı vardır. Sekizinci ve on altıncı sayılarda zorunlu teknik mola verilir. Eğer maç beşinci sete uzarsa bu sette zorunlu teknik mola verilmez. Takımlar her sette sonra rakipleriyle yarı sahaları değiştirirler.

Oyuncu smaç vuruşu yapıyor.

Voleybolun bir başka çeşidi de plaj voleyboludur. Genellikle yaz aylarında kumsallarda, doğal ya da yapay kum sahalarda oynanır. Takımlar ikişer kişiden oluşur. Bu oyunun saha ölçüleri ve bazı kuralları voleyboldan farklıdır.

